

**UCHWAŁA NR XVII/156/2016
RADY POWIATU RACIBORSKIEGO**

z dnia 29 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia
przeciwpowodziowego Powiatu Raciborskiego**

Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2015 poz. 1445 z późn. zm.)

**RADA POWIATU RACIBORSKIEGO
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się informację o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego Powiatu Raciborskiego stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny

Michalina Staniszevska

Przewodniczący Rady

Adam Wajda

Uzasadnienie

Zgodnie z regulacją art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym do wyłącznej właściwości Rady Powiatu należy dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu.

Przedłożona informacja stanowiąca załącznik do niniejszej uchwały stanowi również wypełnienie zapisów uchwały w sprawie planu pracy Rady Powiatu Raciborskiego na rok 2016.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest w tym stanie prawnym i faktycznym uzasadnione i celowe.

Kierownik Powiatowego
Centrum Zarządzania
Kryzysowego w Raciborzu

Krzysztof Szydłowski

Przewodniczący Rady

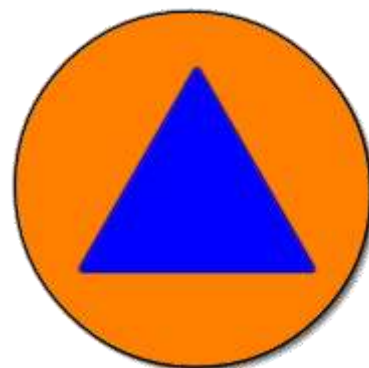
Adam Wajda

Starostwo Powiatowe w Raciborzu

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

**Ocena stanu bezpieczeństwa
przeciwpożarowego i zabezpieczenie
przeciwpowodziowe Powiatu Raciborskiego**

Marzec 2016

- I. Wstęp**
- II. Ochrona przeciwpożarowa – informacja KP PSP w Raciborzu**
 - 1. Wyposażenie KP PSP w Raciborzu**
 - 2. Statystyka zdarzeń**
 - 3. Działalność kontrolno – rozpoznawcza**
- III. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe**
 - 1. Informacja Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Biuro Terenowe w Raciborzu**
 - 2. Informacja Zarządu Zlewni Górnej Odry w Raciborzu**
 - 3. Informacja nt. budowy zbiornika przeciwpowodziowego „Racibórz Dolny”**
- IV. Podsumowanie.**

I. Wstęp

Podstawą opracowania zat. „Ocena stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenie przeciwpowodziowe Powiatu Raciborskiego” jest ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Zgodnie z Planem Pracy Rady Powiatu Raciborskiego na rok 2016 planowana sesja w miesiącu marcu br. poświęcona będzie ocenie stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego Powiatu Raciborskiego.

W przedłożonym opracowaniu¹ zostaną przedstawione sprawy związane ze stanem bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zabezpieczeniem przeciwpowodziowym powiatu poparte informacjami sporządzonymi przez instytucje odpowiedzialne za ochronę przeciwpożarową oraz przeciwpowodziową w powiecie raciborskim tj. Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu, Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (Zarząd Zlewni Górnej Odry w Raciborzu) oraz biuro wdrażania projektu budowy Zbiornika „Racibórz Dolny”.

¹ *Opracowanie sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez Komendę Powiatową Straży Pożarnej w Raciborzu, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Raciborzu, Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Raciborzu oraz materiały Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
Całość opracowania: Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego.*

II. Ochrona przeciwpożarowa – informacja KP PSP w Raciborzu.

1. Wyposażenie KP PSP Racibórz

Komenda posiada sprzęt sprawny i zgodny z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21.11.2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Samochody, łodzie, przyczepy pożarnicze:

Nazwa	Nazwa Sił i Środków	Rok
SLRt RENAULT	Samochody ratownictwa technicznego	2009
SW 2000/40 MERCEDES + AS-9000/4	Samochody wężowe	2006
GCBA 5/32 SCANIA	Samochody ratowniczo-gaśnicze - ciężkie	2007
GBA 2/16 STEYR	Samochody ratowniczo-gaśnicze - średnie	1998
SCD 37 MAN	Drabiny mechaniczne	1998
GBA 2,5/24/4 RENAULT	Samochody ratowniczo-gaśnicze - średnie	2013
GLBA 1/1,12 IVECO – użyczenie OSP Racibórz Miedonia	Samochody ratowniczo-gaśnicze - lekkie	2004
Łódź strumieniowa - QUICKSILVER	Łodzie	1998
Łódź wiosłowa płaskodenna - Łódź motorowa (1)	Łodzie	2006
Łódź wiosłowa płaskodenna - Łódź motorowa (2)	Łodzie	2006
Przyczepa do łodzi QUICKSILVER	Przyczepy do przewozu łodzi	1999
Przyczepa do łodzi SELVA	Przyczepy do przewozu łodzi	2006
Przyczepa z agregatem piany lekkiej APL - 500m ³ /min	Przyczepy z APL	1974
Przyczepa z Pakowarką Worków Piaskiem	Przyczepy inne	2002
Przyczepa gaśnicza z Działkiem wodno - pianowym - 6m ³ /min	Przyczepy gaśnicze	2009
Przyczepa do przewozu namiotów pneumatycznych	Przyczepy inne	2002
MIKROBUS PEUGEOT	Samochody do przewozu osób	1991
SLOp VOLKSWAGEN (2)	Samochody operacyjne	1997
SLKw VOLKSWAGEN	Samochody kwatermistrzowskie	1993
SLRR LAND ROVER	Samochody operacyjne	2009
SLOp VOLKSWAGEN (1)	Samochody operacyjne	2001
MIKROBUS VOLKSWAGEN	Samochody do przewozu osób	1992
SLOp OPEL ASTRA	Samochody operacyjne	2013

Sprzęt gaśniczy, silnikowy, ratownictwa technicznego, medycznego, wysokościowego oraz chemiczno – ekologicznego:

Nazwa	Ilość
Agregat oddymiający HONDA.	1
Agregat prądotwórczy przenośny – 230/400V	7
Agregat prądotwórczy stacjonarny – 22 kW 230/400V	1
Działko wodno-pianowe przenośne - 2400 dm ³ /min	1
Generator piany lekkiej - 200m ³ /min	1
Motopompa pływająca	2
Motopompa przenośna szlamowa	9
Sprężarka stacjonarna 20/30MPa	1
Cylinder rozpierający T	4
Defibrylator AED PHILIPS	1
Detektor napięcia AC Hot Stick	1
Detektor wielogazowy TETRA	3
Detektory promieniowania radiacyjnego	1
Zestaw narzędzi dielektrycznych	1
Kamera termowizyjna ISG THERMAL SYS.	1
Kamizelka - szyna kręgosłupa -KED (1)	1
Linkowy aparat ratowniczy ROLLGLISS	1
Mini nożyce do pedałów	2
Nożyce hydrauliczne	4
Otwieracz do drzwi	1
Piła łańcuchowa STIHL	7
Piła łańcuchowa STIHL MS-440 ratownicza	1
Piła szablata Milwaukee M12	1
Piła tarczowa stal-beton	4
Poduszka pneumatyczna VETTER	6
Poduszka pneumatyczna VETTER	2
Pompa do substancji ropopochodnych	1
Pompa hydrauliczna	3
Ręczny zestaw hydrauliczny	2
Rolki transportowe	4
Rozpieracz ramieniowy	4
Skokochron – 16m na stelażu pneumatycznym	1
Trójnóg	1
Uprząż ewakuacyjna typu trójkąt	1
Zapora sorpcyjna	20
Zestaw do dekontaminacji wstępnej	1
Zestaw segregacyjny na 50 osób	1
Ubrania żaroodporne	5
Zestaw ratownictwa wysokościowego	1
Wały przeciwpowodziowe 10m	138

Zestaw ratownictwa medycznego R1	4
Aparaty powietrzne nadciśnieniowe	28

Na terenie powiatu raciborskiego funkcjonują **52** jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (w tym **19** jednostek włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego) oraz **1** zakładowa OSP.

2. Statystyka zdarzeń Rok 2015

Lp.	Powiat / gmina	Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
		RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	10	9	1	0	0	47	0	46	1	0	0	1	1	0	0	58
2	Krzanowice	5	4	1	0	0	18	0	17	1	0	0	0	0	0	0	23
3	Krzyżanowice	6	6	0	0	0	79	2	75	1	1	0	4	2	2	0	89
4	Kuźnia Raciborska	58	55	3	0	0	176	59	117	0	0	0	6	1	5	0	240
5	Nędza	46	46	0	0	0	46	2	43	1	0	0	1	0	1	0	93
6	Pietrowice Wielkie	12	10	2	0	0	46	4	41	1	0	0	1	0	1	0	59
7	m. Racibórz	211	210	1	0	0	330	27	300	3	0	0	56	0	27	29	597
8	Rudnik	16	14	1	1	0	35	4	31	0	0	0	0	0	0	0	51
RAZEM:		364	354	9	1	0	777	98	670	8	1	0	69	4	36	29	1210

Rok 2014

Lp.	Powiat / gmina	Pożary					Miejscowe zagrożenia						Alarmy fałszywe				OGÓŁEM ZDARZEŃ
		RAZEM	małe	średnie	duże	bardzo duże	RAZEM	małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	Razem	Złośliwe	W dobrej wierze	Z inst. wykr.	Ogółem zdarzeń
1	Kornowac	8	8	0	0	0	32	1	31	0	0	0	0	0	0	0	40
2	Krzanowice	10	8	2	0	0	33	0	31	2	0	0	1	0	1	0	44
3	Krzyżanowice	16	16	0	0	0	60	3	56	1	0	0	1	0	1	0	77
4	Kuźnia Raciborska	74	74	0	0	0	86	6	78	2	0	0	3	2	1	0	163
5	Nędza	31	30	1	0	0	31	4	27	0	0	0	0	0	0	0	62
6	Pietrowice Wielkie	9	9	0	0	0	45	5	40	0	0	0	1	1	0	0	55
7	m. Racibórz	144	140	4	0	0	300	35	261	4	0	0	32	4	11	17	476
8	Rudnik	11	9	2	0	0	44	5	37	2	0	0	0	0	0	0	55
RAZEM:		303	294	9	0	0	631	59	561	11	0	0	38	7	14	17	972

3. Działalność kontrolno – rozpoznawcza

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. sekcja kontrolno-rozpoznawcza przeprowadziła kontrole stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego 72 obiektów użyteczności publicznej, placówek oświatowych, obiektów administracyjno-biurowych, 9 obiektów zamieszkania zbiorowego oraz 18 obiektów produkcyjno-magazynowych w zakładach pracy. Skontrolowano także 5 stacji paliw i gazu płynnego.

W w/w okresie przeprowadzono na terenie powiatu łącznie 111 kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych i kontroli sprawdzających realizację zaleceń wydanych w decyzjach administracyjnych, a funkcjonariusze sekcji uczestniczyli w 27 odbiorach w trybie art. 56 prawa budowlanego. Usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego egzekwowane było w drodze decyzji administracyjnych wydawanych przez Komendanta Powiatowego PSP.

Łącznie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. roku sporządzono 29 decyzji administracyjnych dotyczących usunięcia 104 nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych.

Sporządzano wystąpienia do Miejskiego Zarządu Budynków w Raciborzu dotyczące usunięcia nieszczelności przewodów kominowych w budynkach wielorodzinnych. Występowano również do administratorów sieci wodociągowych wskazując na nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych a dotyczących niesprawnych hydrantów. Ponadto występowano do Policji i Prokuratury celem podjęcia działań zmierzających do ustalenia przyczyn powstałych zdarzeń i ukarania sprawców tychże zdarzeń. Mandatami karnymi kredytowanymi ukarano 3 sprawców wykroczeń przeciwko przepisom dotyczącym zapobiegania i zwalczania pożarów. Ponadto sporządzono pięć opinii dotyczących bezpieczeństwa obiektów, w których odbywają się imprezy masowe, m.in. stadion sportowy „RTP Unia”. W miesiącach kwietniu i lipcu przeprowadzono coroczną kompleksową kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie. W decyzji pokontrolnej nakazano uzupełnić brakujące oznakowanie dróg leśnych dojazdowych do punktów czerpania wody.

W rocznym planie czynności kontrolno-rozpoznawczych uwzględniono również zakład Henkel, który zaliczony jest do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W celu podwyższenia poziomu i jakości prowadzonej działalności kontrolno-rozpoznawczej, funkcjonariusze realizujący te zagadnienia uczestniczyli w odprawach, naradach, konferencjach i zjazdach organizowanych przez Komendę Wojewódzką PSP w Katowicach. Ponadto strażacy wykonujący czynności kontrolno-rozpoznawcze na bieżąco gromadzą dane z ustaleń dokonanych w toku tych czynności dla obszaru powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałają na rzecz poprawy bezpieczeństwa powiatu uczestnicząc w spotkaniach z młodzieżą szkolną. W marcu 2015 roku zorganizowane zostały turnieje wiedzy pożarniczej na szczeblu gminnym w Krzyżanowicach, Pietrowicach Wielkich i Raciborzu, a następnie w kwietniu odbył się etap powiatowy, którego zwycięzcy zakwalifikowali się do kolejnego etapu turnieju.

KP PSP mieści się w Raciborzu przy ul. Reymonta 8. Aktualnie użytkowane budynki to obiekty:

- administracyjno-biurowy,

- koszarowo- magazynowy,

- garażowo-administracyjny z pomieszczeniami Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego i Powiatowego Stanowiska Kierowania na I piętrze. Obecnie użytkowane budynki wymagają pilnego kapitalnego remontu z termomodernizacją i wymianą instalacji wodnych, kanalizacyjnych, c.o. i elektrycznych. W roku 2015 pomalowano ściany w garażach w budynku JRG, prace te zostały wykonane w 100% przez strażaków tutejszej Komendy, zakup materiałów ze środków własnych - ok. 2800 zł. W czerwcu 2014 r. została opracowana przez firmę zewnętrzną „Koncepcja rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania budynków istniejącej Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Raciborzu”. Koncepcja ta stanowi materiał wyjściowy do dalszego wykonania dokumentacji projektowej lub programu funkcjonalno - użytkowego. Dodatkowo pozwala też na wstępne oszacowanie kosztów całego przedsięwzięcia – wartość brutto wynosi około 21 milionów złotych. Tut. Komenda w swoim budżecie nie posiada środków finansowych na wykonanie projektu architektoniczno - budowlanego rozbudowy i modernizacji budynków Komendy. W 2015 roku zwróciliśmy się o wsparcie na ten cel do Starosty Raciborskiego, Prezydenta Miasta Raciborza oraz Burmistrzów i Wójtów całego powiatu. Większość odniosła się pozytywnie do prośby, informując jednocześnie, że dofinansowanie możliwe będzie w roku 2016. Planowane jest więc wykonanie w 2016 r. projektu architektoniczno - budowlanego na rozbudowę i modernizację bazy lokalowo garażowej naszej Komendy.

III. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe

1. Informacja Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie powiatu raciborskiego.

Jednym z elementów wpływających na zmniejszenie zagrożenia powodziowego dla gmin położonych w dolinie rzeki Odry jest system ochrony biernej jakim są obwałowania. Na chwilę obecną w miesiącu wrześniu 2015 r. dokonano odbioru końcowego prawostronnego obwałowania rzeki Odry o długości 4,2 km. na terenie gminy Kuźnia Raciborska, kończąc tym samym realizację obwałowań na terenie województwa śląskiego. Dla pełnego zabezpieczenia miejscowości położonych na prawym brzegu rzeki Odry konieczne jest wykonanie odcinka wału p/powodziowego na terenie województwa opolskiego. W temacie jego realizacji prowadzone są rozmowy pomiędzy Wojewodami. ŚZMiUW podejmuje działania zmierzające do realizacji przedsięwzięcia, które wpłynie na bezpieczeństwo mieszkańców miejscowości Turze, Ruda. W oparciu o opracowane dokumentacje projektowe na budowę suchych zbiorników przeciwpowodziowych w gminie Rudnik na ciekach: K-2 zabezpieczającego miejscowość Rudnik; K-3 miejscowość Brzeźnica zakończono w miesiącu czerwcu 2015 r. ich wykonanie. Niezależnie od prowadzonych zadań inwestycyjnych, prowadzone są roboty konserwacyjne na urządzeniach i ciekach będących w administracji ŚZMiUW. Na bieżąco usuwane są wszelkie powstałe w korytach cieków zatory i wiatrołomy, utrzymując swobodny

przepływ wody w korytach administrowanych przez tut. zarząd melioracji cieków. Wykonane zostało wykoszenie wszystkich obwałowań na terenie powiatu raciborskiego. Na chwilę obecną wszelkie urządzenie oraz koryta cieków są sprawne technicznie, zapewniając swobodny przepływ wody.

2. Informacja Zarządu Zlewni Górnej Odry w Raciborzu.

RZGW Gliwice informuje, że na obszarze Powiatu Raciborskiego administruje następującymi ciekami:

1. rzeka Odra od km 20+000 – 71+598 wraz z kanałem Ulgi w Raciborzu,
2. rzeka Ruda od km. 0+000 – 21+575,
3. odcinki cieków granicznych i punkty graniczne,
4. odcinki cieków w czaszy realizowanego zbiornika Racibórz Dolny.

Z tego na rzece Odrze administruje następującymi odcinkami wałów przeciwpowodziowych:

- w miejscowości Chałupki o długości 1 570 m.
- w miejscowości Krzyżanowice o długości 1 500 m
- w mieście Racibórz o długości 1 712 m wraz z jazem „Studzienna”

a także polderem Buków o funkcji przeciwpowodziowej.

W ubiegłych latach przeprowadzono szereg prac konserwacyjnych, remontowych i modernizacyjnych mających na celu usprawnienie i właściwe funkcjonowanie urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, zarówno na rzece Odrze jak i na jej dopływach. Przeprowadzone prace znacznie poprawiły stabilność i drożność koryt cieków w obszarze działania Zarządu Zlewni co ma znaczący wpływ na zabezpieczenie istniejącej infrastruktury technicznej i ułatwia właściwy odpływ wód wezbraniowych. Stan budowli regulujących na terenie powiatu raciborskiego określić można jako dobry.

Poniżej przedstawione jest zestawienie prac remontowych i konserwacyjnych zrealizowanych w 2015 roku, a mających wpływ na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe Powiatu Raciborskiego. Zakres zrealizowanych prac wynika z ilości środków finansowych przekazywanych przez Budżet Państwa.

Lp.	Rzeka, lokalizacja	Gmina	Nazwa zadania	Koszt [w tys. zł]
Rezerwa celowa „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”				
1.	Odra	Kuźnia Raciborska	Remont zabudowy regulacyjnej prawego brzegu rz. Odry w km 66+140 - 66+632 gm. Kuźnia Raciborska.	1 516,461
Utrzymanie wód oraz infrastruktury technicznej i hydrotechnicznej związanej z zarządzaniem lub kształtowaniem zasobów wodnych				
2.	Polder Buków	Gorzyce,	Udrożnienie koryt potoku Łęgoń w km	

		Krzyżanowice	4+550 - 5+480 i rowu od Roszkowa - rowów opaskowych obwałowań polderu Buków	70,246
3.	Polder Buków	Gorzyce, Krzyżanowice	Udrożnienie koryta rzeki Odry na wlocie do polderu Buków - km 28+800 - likwidacja odsypiska rumoszu rzecznoego	70,804
4.	Polder Buków	Gorzyce	Oczyszczenie z zakrzaczeń prawego międzywala rz. Odry na terenie polderu Buków wraz z profilowaniem terenu w km 29+000 – 30+000	65,215
5.	Odra	Racibórz	Punktowy remont istniejącej opaski brzegowej wraz z udrożnieniem i złagodzeniem profilu skarp brzegowych w km 510+925 – 51+150 (odcinek Odry miejskiej w Raciborzu)	60,200
6.	Odra	Racibórz	Bieżące utrzymanie drożności śluzy „Rafako” (jazu Studzienna) na rzece Odrze w km 46+700	43,650
7.	Ruda	Kuźnia Raciborska	Prace udrożnieniowe kanału Ulga rzeki Ruda w m. Kuźnia Raciborska w km 0+000 – 2+800.	26,798
8.	Odra polder Buków + jaz Studzienna	Racibórz, Krzyżanowice Gorzyce	Prace remontowe – zabezpieczenie przejazdu przez jaz Studzienna w Raciborzu, remont biegu schodowego i odcinka drogi wałowej na zaporach bocznych polderu Buków.	11,931

W ubiegłym roku siłami własnymi nadzorów wodnych w Raciborzu i Bukowie prowadzone były bieżące prace konserwacyjno - utrzymaniowe podległych im cieków i obiektów polegające na punktowym udrożnianiu koryt tych cieków, poprzez likwidację przetamowań i namulisk oraz wykaszaniu porostów. W 2013 roku został złożony wniosek do Prezydenta Miasta Racibórz wraz z operatem dendrologicznym w sprawie wydania zezwolenia na wycinkę **612** drzew z prawego i lewego brzegu rzeki Odry miejskiej w Raciborzu w km 52+100 do 55+000. Wniosek został złożony z uwagi na konieczność podjęcia działań dla poprawy stanu drożności obwałowanego odcinka rzeki a tym samym warunków ochrony powodziowej miasta oraz udrożnienia toru żeglugowego w górnym odcinku drogi wodnej klasy Ia Koźle - Racibórz. Proces wydania decyzji administracyjnej przedłużał się z powodu

protestów ze strony organizacji społecznych i ekologicznych i dopiero 14.09.2015 r. wydana została decyzja zezwalająca na wycinkę **51** drzew (głównie obumarłych, bądź pochylonych bezpośrednio do koryta rzeki), od której odwołanie wniosło Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, a następnie Towarzystwo Ochrony Przyrody obydwu z siedzibą w Warszawie. Na chwilę obecną sprawa jest rozpatrywana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach.

W celu dalszej modernizacji i usprawnienia urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, a tym samym poprawy bezpieczeństwa powodziowego terenu Powiatu Raciborskiego w propozycji planu na 2016 r. ujęto przeprowadzenie prac wg poniższego zestawienia.

Lp.	Rzeka	Gmina	Nazwa zadania	Koszt [w tys. zł]
Utrzymanie wód oraz infrastruktury technicznej i hydrotechnicznej związanej z zarządzaniem lub kształtowaniem zasobów wodnych				
1.	Odra	Racibórz	Bieżące utrzymanie drożności śluzy „Rafako” (jazu Studzienna) na rzece Odrze w km 46+700. Kontynuacja działań z 2015r.	50,00
2.	Biała Woda (Krzanówka)	Krzanowice	Koncepcja techniczna p.n. "Remont koryta potoku Biała Woda (Krzanówka) w odcinkach granicznych pomiędzy znakami granicznymi II/36 - 36/4 i 37/4 - 37/7"	50,0
3.	Polder Buków	Gorzyce, Lubomia, Krzyżanowice	Kompleksowy remont obiektów polderu Buków: - modernizacja mechanizmów wyciągowych klap jazu wpustowo - upustowego polderu Buków - ochrona antykorozyjna konstrukcji jazu wpustowego	220,00
4.	Polder Buków	Krzyżanowice	Udrożnienie rowu A1 wraz z rowem opaskowym wzdłuż lewostronnej zapory bocznej polderu Buków.	50,0
5.	Odra	Racibórz	Prace konserwacyjne ścianki szczelnej wraz z remontem nawierzchni brukowej ciągu komunikacyjnego na lewobrzeżnym wale przeciwpowodziowym rzeki Odry w Raciborzu. Odmulenie lewobrzeżnego	70,00

			slipu w międzywalu rzeki.	
6.	Odra	Racibórz	Profilowanie skarp brzegowych rzeki Odry w km 50+350 - 50+900. Kontynuacja działań z 2015r.	70,00
7.	Polder Buków	Gorzyce	Wycinka i karczowanie zakrzaczeń w międzywalu polderu Buków. Kontynuacja działań z 2015r.	65,00
8.	Odra - czasza realizowanego zbiornika Racibórz Dolny	Lubomia, Krzyżanowice	Odcinkowe udrożnienie cieków w czaszy budowanego zbiornika Racibórz Dolny	70,00
9.	Odra	Racibórz, Kędzierzyn – Koźle	Selektywna wycinka drzew ze skarp brzegowych rzeki Odry w km 52+200 - 55+000, wraz z usunięciem wiatrołomów z koryta rzeki w km 88+000 - 91+000.*	66,00

* realizacja zadania uzależniona jest od pozyskania decyzji na wycinkę drzew o której mowa powyżej i przydzielenia środków finansowych.

Zarząd Zlewni Górnej Odry wystąpił również o przyznanie środków finansowych na udrożnienie - odzwirowanie koryta rzeki Odry w km 52+000 - 63+000 i przywrócenie na tym odcinku rzeki parametrów szlaku żeglugowego Ia. Związane jest to z zamiarem uruchomienia przez Miasto Racibórz komunikacji wodnej na przedmiotowym odcinku rzeki. Wykonanie tego jak również wyżej wyspecyfikowanych zadań uzależnione jest jednak od wielkości środków budżetowych, które uda się pozyskać na te cele. Niezależnie od powyższego tutejszy Zarząd jak co roku prowadzi będzie bieżące prace konserwacyjno - utrzymaniowe podległych mu cieków i obiektów polegające na punktowym udrażnianiu koryt tych cieków poprzez likwidację przetamowań i namulisk, pielęgnacji porostów brzegowych, drobnych napraw urządzeń wodnych i zabudowy regulacyjnej. Roboty te w większości wykonywane będą siłami własnymi Nadzoru Wodnego Racibórz i Nadzoru Wodnego Buków oraz innych podmiotów gospodarczych realizujących drobne zlecenia administratora cieku. Tutejszy Zarząd, uwzględniając wnioski i interwencje z terenu oraz wykorzystując informacje pozyskane z własnego monitoringu, będzie również prowadzić na bieżąco selektywną wycinkę drzew i zakrzaczeń z brzegów rzek oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, których podstawą działań będą decyzje uzyskiwane z właściwych terenowo urzędów.

3. Informacja na temat budowy Zbiornika przeciwpowodziowego „Racibórz Dolny”

Opis przedsięwzięcia Zbiornik przeciwpowodziowy „Racibórz Dolny” na rzece Odrze, woj. Śląskie (polder)”.

Przedsięwzięcie Zbiornik przeciwpowodziowy „Racibórz Dolny” na rzece Odrze woj. śląskie (polder) realizowane jest w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (POPDO). Realizacja Projektu zapewni ochronę przeciwpowodziową dla ponad 2,5 mln ludności zamieszkującej szereg miast, m.in. Racibórz, Kędzierzyn – Koźle, Krapkowice, Opole, Brzeg, Oława oraz Wrocław, a także wsi położonych w trzech województwach: śląskim, opolskim i dolnośląskim. Najważniejszym celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zagrożenia powodziowego w dolinie Odry, od Raciborza aż po Wrocław.

Zgodnie z przeznaczeniem zbiornik „Racibórz Dolny” będzie miał charakter suchego polderu, w którym woda będzie piętrzona jedynie w okresie przejścia wód powodziowych, zaś poza okresami powodziowymi nie będzie pełnił żadnych funkcji z punktu widzenia gospodarki wodą.

Zbiornik przeciwpowodziowy „Racibórz Dolny” na rzece Odrze (polder) składa się z następujących obiektów budowlanych:

Obiekt nr 1 - zapora czołowa wraz z budowlą przelewowo upustową, umożliwiającą właściwe sterowanie przepływami wód powodziowych przez zbiornik. Głównymi elementami tego obiektu są:

- 1.1 korpus ziemnej zapory czołowej o długości 4 km i wysokości maksymalnej 11,1 m, kubatura nasypów 1,9 mln m³;
- 1.2 żelbetowy przelew ze spustem uwzględniającym migrację ryb wraz z kanałem doprowadzającym i kanałem odpływowym, pozwalający na przepuszczenie wód powodziowych;
- 1.3 upust do Odry Miejskiej pozwalający na regulację dopływu;
- 1.4 nawodnienie starorzecza potoku Plinc;
- 1.5 drogi dojazdowe i place manewrowe;
- 1.6 rozbiórki istniejących budowli hydrotechnicznych, w tym śluzy na Odrze Miejskiej.

Zapora czołowa o długości 4 km usytuowana będzie poniżej rozdziału wód Odry na Kanał Ulgi i Odrę Miejską. Początek zapory zlokalizowano na naturalnym wysokim prawym brzegu doliny w Brzeziu, zaś umownym końcem zapory czołowej jest 4 km, w którym zapora czołowa przechodzi w zaporę lewobrzeżną.

Obiekt nr 2 - zapora lewobrzeżna wraz z urządzeniami towarzyszącymi. Głównymi elementami tego obiektu są:

- 2.1 korpus ziemnej zapory lewobrzeżnej o długości ok. 9,6 km i wysokości maksymalnej 10 m, kubatura nasypów ok. 3 mln m³
- 2.2 przełożone koryto rz. Psiny – długość nowego koryta ok. 5,1 km, wraz z przebudową rowów dopływowych i ujściem do rz. Odry.

- 2.3 rozdział wód rz. Psiny – w tym: upust do przełożonego koryta oraz upust do koryta na terenie czaszy zbiornika;
- 2.4 odprowadzenie wody ze zlewni Łapacz – w tym: przelew do rowu zbiorczego i odprowadzenia grawitacyjne w rejonie przysiółka
- 2.5 odprowadzenie wody ze zlewni Tworków do rz. Psiny rowem zbiorczym oraz przebudowa rowów dopływowych i ciekę Pilarka.
- 2.6 przejścia drogowe przez zaporę do czaszy zbiornika;
- 2.7 mosty na nowym (przełożonym) korycie rz. Psiny;
- 2.8 rozbiórki istniejących dróg, budynków i budowli hydrotechnicznych oraz usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą.

Obiekt nr 3 - zapora prawobrzeżna wraz z urządzeniami towarzyszącymi, umożliwiającymi właściwą gospodarkę wodami na terenach położonych poza obrysem zbiornika oraz w jego czaszy (przepusty grawitacyjne i pompownie) oraz komunikację pomiędzy terenem usytuowanym w czaszy i po stronie odpowietrznej zapory. Głównymi elementami tego obiektu są:

- 3.1 korpus ziemnej zapory prawobrzeżnej o długości ok. 8,8 km i wysokości maksymalnej 9 m, kubatura nasypów ok. 2,5 mln m³
- 3.2 odwodnienie zlewni Buków, w tym pompownia z rurociągami grawitacyjnymi i tłocznymi, zbiornik Syrynka, przełożenie potoku Łęgoń, budynek sterowni i stacji transformatorowej;
- 3.3 odwodnienie zlewni Lubomia w tym pompownia z rurociągami grawitacyjnymi i tłocznymi, budynek sterowni i stacji transformatorowej,
- 3.4 odwodnienie zlewni Pogrzebień, z odprowadzeniem wód powodziowych do pompowni Buków,
- 3.5 przełożenie linii teletechnicznej PKP
- 3.6 przejścia drogowe przez zaporę do czaszy zbiornika

Obiekt nr 4 - zaplecze eksploatacyjne zbiornika.

Teren zaplecza eksploatacyjnego zlokalizowany jest pomiędzy zaporą czołową a zaporą prawobrzeżną w północnym rejonie zbiornika. Na zaplecze składają się następujące budynki:

- budynek mieszkalny,
- budynek administracyjny z centralną sterownią na piętrze,
- budynek garażowo-warsztatowy,
- wiaty magazynowe,
- osłona śmietnikowa,
- stacje transformatorowe,

oraz sieć dróg i placów, zjazd i slip, ogrodzenie terenu, sieci infrastruktury technicznej oraz zieleń towarzysząca i izolacyjna. Zaplecze eksploatacyjne pozwala na sterowanie pracą poszczególnych elementów zbiornika, a także na monitorowanie ich stanu.

Obiekt nr 5 – zagospodarowanie czaszy zbiornika.

Roboty w czaszy zbiornika obejmują:

- wykonanie 10 wysp,

- rozbiórki obiektów kubaturowych. Budowa zbiornika będzie wymagała dokonania pewnego zakresu robót rozbiórkowych dla niżej wymienionych rodzajów obiektów:
 - ujęcia wody dla firmy Henkel,
 - odcinków dróg kolidujących z zaporą lewobrzeżną i prawobrzeżną, są to drogi o nawierzchni gruntowej ulepszonej jak i bitumicznej,
 - budowli hydrotechnicznych, w tym upustu (śluzy) do Odry Miejskiej wraz z zamknięciami, betonowymi ubezpieczeniami koryta i wałem przeciwpowodziowym, przepustów poprowadzonych pod korpusem wału przeciwpowodziowego, przejazdów wałowych, elementów ujęcia wody w Lubomii,
 - budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych wraz z uzbrojeniem terenu (kable elektroenergetyczne NN, gaz, woda, ścieki), dotyczy nieruchomości pozostałych w czaszy zbiornika,
 - obiektów kolidujących z budowaną zaporą, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych SN.

Zbiornik przeciwpowodziowy „Racibórz Dolny” (Polder)

Zakres realizowanych oraz wykonanych robót – styczeń 2016 r.

Obiekt nr 1 (Zapora czołowa z budowlami towarzyszącymi) - Wykonano roboty ziemne na kanale doprowadzającym: wykop, filar ochronny oraz na kanale odpływowym: wykop, umocnienie dna kanału narzutem kamiennym, umocnienie skarp kanału z materacy siatkowo-kamiennych (fot. 1).

Fot 1. Wykop i umocnienie narzutem kamiennym oraz koszami siatkowo-kamiennymi kanału odpływowego.

Wykonywano przyzmę drenażową w km 0+400÷1+050, 1+100÷1+350, 1+550÷2+050 oraz sączki drenażowe 40x40cm w tej samej lokalizacji. Wykonawca formował filar ochronny na kanale dopływowym do budowli upustowej (Odra Miejska), oraz wykonywano nasyp zapory z gruntów sypkich w km 0+400÷1+050, 1+100÷1+350, 1+550÷2+050. Dla budowli

przelewowo-spustowej trwało wykonywanie pali żelbetonowych wielkośrednicowych $\varnothing 1500\text{mm}$ dł. 17m i 30m oraz CFA $\varnothing 800\text{mm}$ dł. 15m (posadowienie pośrednie budowli przelewowo-spustowej) + próbne obciążenie wykonanych pali (fot. 2).

Fot 2. Wykonane wzmocnienie podłoża pod budowlę przelewowo-spustową, oraz część niecki wypadowej. Z lewej strony zdjęcia – zabijanie ścianki szczelnej od wody górnej.

Przed końcem 2015 r. wykonano wszystkie pale pod tę budowlę, z wyjątkiem rozkucia głowic oraz betonów wyrównawczych. Obecnie roboty związane z posadowieniem pośrednim są na ukończeniu.

W 2016 r. kontynuowane będą roboty ziemne związane z nasypem korpusu zapory, wykopy kanału doprowadzającego, umocnienia narzutem kamiennym i koszami siatkowo-kamiennymi, budowla przelewowo-spustowa oraz budowla upustowa do Odry Miejskiej, a także inne mniejsze budowle.

Obiekt Nr 2 (Zapora lewobrzeżna z budowlami towarzyszącymi) - Realizowane były zasypy starorzeczy i wyrobisk pożwirowych nr 6, 17, 19, 20, 21, które zostały wykonane w 100% (pozostał jedynie do wykonania zasyp 6a). Wykonany został wykop (ok. 90% zakresu) pod przełożone koryto rzeki Psiny (zewnętrzne) (fot. 3)

Fot 3. Wykop przełożonego koryta rzeki Psiny

Wykonano koryto rzeki Psiny na terenie czaszy zbiornika, m.in.: wykonywanie ścianki szczelnej progu stabilizującego i oczepów na ścianie szczelnej; umocnienie dna i skarp koryta

z materacy i koszy siatkowo-kamiennych; umocnienie brzegów dna koryta rzeki, palisada drewniana (fot. 4).

Fot 4. Wykop i umocnienie koszami siatkowo-kamiennymi koryta rzeki Psiny na terenie czaszy zbiornika.

Wykonywany jest rów zbiorczy Tworków (ok. 80% zakresu). Realizowany jest także nasyp zapory z gruntu sypkiego w km 5+000÷7+175 (fot. 5), oraz przyzma drenażowa w km 5+000÷6+300. Odbywał się także montaż aparatury kontrolno-pomiarowej na czas budowy.

Fot 5. Budowa korpusu zapory lewobrzeżnej.

W tym roku kontynuowane będą roboty związane z nasypem korpusu zapory, realizowana będzie budowla „Rozdział wód rzeki Psiny”, wzmocnienie podłoża na odcinkach dotąd nie wzmocnionych, oraz pozostałe budowle będące w zakresie Obiektu nr 2.

Obiekt Nr 3 (Zapora prawobrzeżna z budowlami towarzyszącymi) - Wykonawca wykonywał warstwę konstrukcyjno-dociskową z rozłożeniem geotkaniny w km 2+900÷3+100; 4+000÷4+400; 5+225÷5+650 zapory. Realizowany był nasyp z gruntu sypkiego w km 0+550÷2+900, 2+900÷3+100, 4+000÷4+400, 6+025÷7+250 (około 33% zakresu) (fot. 6), oraz nasyp z gruntu spoiстого w km 7+250÷8+800 (wykonano ok. 98% zakresu).

Fot 6. Budowa korpusu zapory prawobrzeżnej.

Wykonywany był drenaż (pryzma drenażowa) w km 2+900÷3+100, 4+000÷4+400, 5+225÷5+650, 6+025÷6+550, 6+950÷7+250 oraz wykonywane były sączi drenażowe 40x40cm w tej samej lokalizacji. Realizowano wykop pod zbiornik retencyjny Buków oraz rozpoczęto roboty żelbetowe pompowni Buków (fot. 7). W tym okresie wykonywano również repery wgłębne płytowe w km 0+700÷8+800 nasypu zapory.

W tym roku kontynuowane będą roboty związane z nasypem korpusu zapory, budowlami związanymi z odprowadzeniem wody ze zlewni Buków, Lubomia, Pogrzebień – zbiorniki, pompownie, itp.

Fot 7. Budowa pompowni przy zbiorniku retencyjnym Buków

Obiekt nr 4 (Zaplecze eksploatacyjne Zbiornika) (fot. 8)

Fot 8. Budynki zaplecza eksploatacyjnego. Od prawej: budynek mieszkalny (411), administracyjny (412), garażowo-warsztatowy (413), wiaty magazynowa (414).

Wykonawca wykonywał roboty na zapleczu zbiornika na zewnątrz jak i wewnątrz budynków. Roboty te były związane m.in. z wykonywaniem instalacji teletechnicznych Obiektu nr 4, przebudową linii SN 20kV SŚUB (roboty demontażowe, montaż nowej linii napowietrznej i kablowej), roboty ziemne i konstrukcyjne nawierzchni dróg wokół budynków zaplecza (ułożenie nawierzchni z kostki betonowej). Wykonywane były również roboty wykończeniowe w budynkach - 411 (budynek mieszkalny), 412 (budynek administracyjny), 413 (budynek garażowo-warsztatowy), 414 i 415 (wiaty magazynowa nr 1 i 2), W 2015 r. wykonano wszystkie zasadnicze roboty konstrukcyjne przy budynkach zaplecza oraz wykonano większą część robót wykończeniowych wewnątrz budynków oraz ich elewacje. W znacznej mierze wykonano drogi i place wokół budynków. Wykonano stację transformatorową, przebudowano linię SN kolidującą z budynkami zaplecza, wykonano wiaty magazynowe. Rozpoczęto budowę ogrodzenia, oraz budowę drogi dojazdowej do zaplecza. W pierwszej połowie 2016 r. Wykonawca zamierza zakończyć prace związane z budynkami zaplecza, tak by możliwe było oddanie ich do użytkowania i przekazanie Inwestorowi.

Fot 9. Wejście instalacji ogrzewania w budynku 411

Fot 10. Jedno z pomieszczeń w budynku 411

Obiekt Nr 5 (Zagospodarowanie czaszy zbiornika).

Wykonawca realizował wywóz nieczystości i odpadów z czaszy zbiornika (składowisko „Las Tworkowski”), prowadził demontaż sieci SN w czaszy zbiornika, oraz prowadził roboty związane z formowaniem nasypów wysp w czaszy zbiornika (fot. 11). Prowadzone były także rozbiórki budynków mieszkalnych na terenie wsi Nieboczowy i Ligota Tworkowska.

W dalszym ciągu prowadzone będą rozbiórki budynków, budowa wysp w czaszy, demontaż sieci SN.

Fot 11. Nasyp wyspy W-3L

IV. Podsumowanie.

W roku ubiegłym nie zanotowano znaczących wzrostów stanów wód na obszarze powiatu. Do zwiększonych działań oraz interwencji służb, inspekcji oraz straży jak również lokalnych samorządów doszło w okresie 8-10 lipca 2015 r. br. W nocy z 7/8 lipca przez powiat raciborski przeszła silna burza z gradem; wystąpiły krótkotrwałe intensywne opady deszczu oraz porywisty wiatr. W wyniku zaistniałej sytuacji pogodowej na obszarze powiatu doszło do zdarzeń związanych z powalonymi drzewami, konarami; lokalnie wystąpiły uszkodzenia w infrastrukturze. W energetyce doszło do bardzo wielu uszkodzeń w wyniku których początkowo ok. 11 tyś. odbiorców zostało pozbawionych energii przez okres od kilku do kilkudziesięciu godzin. Służby energetyczne usuwały awarie, podłączając sukcesywnie odbiorców do 10 lipca. Wśród wniosków związanych z ochroną przeciwpożarową wymienić należy konieczność dalszych działań mających na celu edukację społeczeństwa oraz administrację budynków mieszkalnych w celu ograniczania zagrożeń związanych z zatruciem tlenkiem węgla, przejezdności dróg na dużych osiedlach mieszkaniowych, dalsze wyposażanie jednostek OSP, przebudowę / rozbudowę obiektów PSP w Raciborzu. Natomiast do wniosków dotyczących zabezpieczenia przeciwpowodziowego należy: zakończenie budowy Zbiornika „Racibórz Dolny”, zamknięcie prawostronnego obwałowania Odry po stronie województwa opolskiego oraz budowa „suchego zbiornika przeciwpowodziowego na rzece Ruda w Kuźni Raciborskiej”. Podobnie do roku ubiegłego w ocenie służb, inspekcji i straży oraz Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego stan ochrony przeciwpożarowej oraz zabezpieczenie przeciwpowodziowe powiatu oceniane są jako dobre. Wszystkie jednostki odpowiedzialne mają opracowane plany zarządzania kryzysowego w tym plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz wewnętrzne procedury postępowania na wypadek zagrożeń powodziowych i pożarowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Wajda